Skriftligt spörsmål SS 260/2016 rd

Mikaela Nylander sv

Skriftligt spörsmål om undervisning i teckenspråk som modersmål i grundskoleutbildningen

Till riksdagens talman

Finland är ett av de få länder där teckenspråkigas rätt till språk och kultur tryggas i grundlagen. Enligt lagen om grundläggande utbildning ska hörselskadade vid behov få undervisning på teckenspråk och de teckenspråkigas rätt att få undervisning på sitt eget språk är av största vikt för att teckenspråkigas grundlagstryggade rättigheter ska kunna tillgodoses till fullo. Enligt en utredning gjord av Utbildningsstyrelsen år 2014 fanns det sammanlagt 500 elever som var döva eller hade någon form av hörselskada. Elever som använder teckenspråk kan vara döva, ha nedsatt hörsel eller vara hörande. Enligt grunderna för läroplanen 2014 ska det särskilda målet för undervisningen vara att stärka elevernas teckenspråkiga identitet och medvetenhet om sin kultur och den teckenspråkiga gemenskapen.

I verkligheten förverkligas dock inte jämlikheten inom utbildningen för de teckenspråkigas del och därför finns det ett behov att lyfta upp brister och göra satsningar för att dessa åtgärdas.

Enligt 8 § i statsrådets förordning (28.6.2012) om timfördelningen ska undervisning i teckenspråk ges under de timmar som reserverats för modersmål och litteratur samt andra språk. För årskurserna 1 och 2 har det reserverats 14 årsveckotimmar för ämnet, för årskurserna 3—6 18 årsveckotimmar och för årskurserna 7—9 10 årsveckotimmar.

Enligt utvärderingen som Nationella centret för utbildningsutvärdering (KARVI) har publicerat i början av 2016 framkommer att antalet undervisningstimmar i teckenspråk är otillräckligt. En del av eleverna fick endast en timme undervisning i teckenspråk per vecka och detta stöder inte undervisningsmålen på ett ändamålsenligt sätt. Det här beror på att de teckenspråkiga eleverna läser både lärokursen i teckenspråk och litteratur och lärokursen i finska eller svenska för teckenspråkiga inom samma timantal. Antalet timmar som används till undervisningen i teckenspråk och litteratur varierar mellan olika skolor och även i de olika årsklasserna. Det här innebär att en teckenspråkig elev måste behärska två lärokurser med hjälp av samma timantal som elever med finska eller svenska som modersmål endast behöver behärska ett läroämne. Lärarna är mycket motiverade att undervisa i teckenspråk, men det är svårt att uppnå goda inlärningsresultat om antalet undervisningstimmar är otillräckligt och dessutom försvåras undervisningen av det knappa läromedelsutbudet och materialets låga kvalitet.

Den nuvarande situationen är utmanande med tanke på elevernas språkliga, kulturella och framför allt den sociala utvecklingen. En del elever har dessutom det finlandssvenska teckenspråket

Klart
5.0

som modersmål, ett språk vars ställning är hotad. Undervisning i teckenspråk och teckenspråkig litteratur är av största vikt för elevernas förmåga att kommunicera på teckenspråk och även för deras färdigheter att delta och påverka i gemensamma ärenden och fatta beslut.

Med hänvisning till 27 § i riksdagens arbetsordning ställer jag följande spörsmål till den minister som saken gäller:

Hur tänker ministeriet försäkra att teckenspråkiga elever får den undervisning som behövs och

vilka satsningar kommer man att göra för att utveckla undervisningen i lärokursen teckenspråk och litteratur i grundskoleutbildningen och på så sätt garantera teckenspråkigas tillräckliga kunskaper i sitt språk?

Helsingfors 4.5.2016

Mikaela Nylander sv